

Geringde vogels in Groningen (1)

Klaas van Dijk

Een vast onderdeel in iedere *Grauwe Gors* is de waarnemingenrubriek. Hierin staat te lezen welke interessante vogels er in de provincie zijn gezien. Daarnaast worden in de provincie ook regelmatig ringvondsten gedaan. Vaak blijft deze informatie alleen bij de vinder, terwijl sommige ringvondsten best interessant voor De Grauwe Gors zouden zijn. Het zijn bijvoorbeeld erg oude vogels, of vogels die van erg ver komen of het betreft ringen uit landen waarvan maar heel weinig meldingen bekend zijn. Zo heeft de afgelopen strenge winter voor heel wat vorstslachtoffers gezorgd. Langs de Groninger noordkust zijn bijvoorbeeld Scholeksters met ringen uit Noorwegen, Zweden en Denemarken gevonden.

Vandaar mijn idee om van tijd tot tijd de lezers van *De Grauwe Gors* op de hoogte te houden van bijzondere vondsten en meldingen van geringde vogels uit Groningen. In deze eerste aflevering worden enige meldingen van meeuwen besproken. Allereerst wat informatie over wat je moet doen als je vogel met een metalen ring vindt.

Bijna ieder land heeft één centraal adres waar alle ringgegevens uit dat land worden opgeslagen. In Nederland wordt dit verzorgd door het Vogeltrekstation in Heteren (Antwoordnummer 341, 6660 VE Heteren). Iedereen die een vogel met een metalen ring vindt, wordt dan ook vriendelijk verzocht de ring met bijbehorende gegevens (soort, vinddatum, vindplaats, vindomstandigheden, bijzonderheden) naar het Vogeltrekstation te sturen; dit geldt ook voor alle buitenlandse ringen. Iedere melder krijgt bericht waar en wanneer de vogel geringd was, vaak al na enkele dagen, maar met buitenlandse ringen moet je er rekening mee houden dat het soms wel enige maanden of langer kan duren voordat je bericht krijgt.

Naast het traditionele ringonderzoek met metalen pootringen wordt er tegenwoordig ook veel gewerkt met gekleurde pootringen, halsbanden en andere markeringen. Hiermee zijn vogels individueel herkenbaar en op deze wijze kan vaak veel extra informatie worden verzameld over plaatstrouw, overleving, verblijftijden, familieverhoudingen e.d. Het gaat vooral om de wat grotere soorten als Lepelaar, Knobbelswaan, Kleine Zwaan, Grauwe Gans, Brandgans, Rotgans, Zilvermeeuw en Kokmeeuw. Deze informatie wordt meestal niet door het Vogeltrekstation in Heteren verzameld, maar

door speciale onderzoekers die de desbetreffende soort bestuderen.

Stormmeeuw *Larus canus*

[MOSKWA E 528521] Geringd als nestjong op 18 juni 1969 bij het Engure meer, Tukums in Letland, toen nog onderdeel van de Sovjet-Unie (57°15'N - 23°07'E).

Op 21 januari 1995 werd de vogel in de haven van Delfzijl (53°20'N - 06°56'E) vers dood gevonden. Afstand 1112 km, verstreken tijd 9348 dagen. De vogel werd gevonden door André Boven en Berend Voslamber. Deze Stormmeeuw werd maar liefst 25 jaar en zeven maanden en is vermoedelijk de oudste Stormmeeuw van Groningen.

Stormmeeuw *Larus canus*

[COPENHAGEN 5003247] Geringd als nestjong op 25 juni 1970 te Amager bij Kopenhagen, Sjælland in Denemarken (55°38'N - 12°34'E).

Op 6 augustus 1995 werd de ring met een telescoop afgelezen terwijl de vogel op een paal in het Van Starckenborghkanaal bij de Korrebrug in Groningen (53°14'N - 06°34'E) zat te rusten. Afstand 470 km, verstreken tijd 9173 dagen. Deze vogel werd door Klaas van Dijk afgelezen en was in goede gezondheid.

Een tweede Stormmeeuw van ruim 25 jaar oud (25 jaar en twee maanden). Overigens werd de vogel al vaker bij de Korrebrug in Groningen gezien, namelijk op 26 en 27 december 1988 en op 5 en 13 februari 1989.

Stormmeeuw *Larus canus*

[MATSALU U 47351] Geringd als nestjong op 27 mei 1973 op het Pajlarahu eiland in het Matsalu Natuurreservaat in Estland, toen nog onderdeel van de Sovjet-Unie (58°48'N - 23°27'E). Op 22 mei 1977 werd de vogel weer gevangen als broedend ♂ op zijn geboorteeiland. De vogel kreeg een nieuwe metalen ring [MATSALU E 21747] en vier celluloid kleurringen. Ook in 1978 broedde de vogel op dit eiland. Vervolgens verdween de vogel van dit eiland. In 1991-93 broedde de vogel op het nabijgelegen Tagarahu eiland. In 1991 was nog maar één van de vier kleurringen over. De vogel werd op 30 mei 1991 opnieuw gevangen en kreeg weer een nieuwe metalen ring [MATSALU E 47610]. Op 10 juni 1992 werd de vogel wederom gevangen. Ook de laatste kleurring was verdwenen en de vogel kreeg een nieuwe witte plastic kleurring met opschrift P463 (extra informatie via Kalev Rattiste).

Op 20 januari 1996 zat deze Stormmeeuw op het Hoendiep in de stad Groningen (53°13'N - 06°33'E). De kleurring werd met een telescoop door Klaas van Dijk afgelezen. Afstand 1215 km, verstreken tijd 8273 dagen. Een derde Stormmeeuw van meer dan twintig jaar oud. Deze vogel is 22 jaar en acht maanden oud.

Kokmeeuw *Larus ridibundus*

[REYKJAVIK 519147] Geringd als nestjong op 17 juni 1981 te Skipalón, Glæsibæjarhará, Eyjafjardjarsýsla, IJsland (65°47'N - 18°12'W). Op 30 december 1981 werd de ring met een telescoop afgelezen in de stad Groningen (53°13'N - 06°34'E). Afstand 1962 km, verstreken tijd 196 dagen. De ring werd afgelezen door Tseard Hiemstra. Deze vogel is één van de zeer weinige IJslandse Kokmeeuwen die ooit in Nederland zijn teruggemeld. Het is de

enige IJslandse Kokmeeuw uit Groningen.

Kokmeeuw *Larus ridibundus*

[MADRID 4035475] Geringd als >2kj op 21 februari 1993 op de vuilnisbelt bij Colmenar Viejo, ten noorden van Madrid, Spanje (40°39'N - 03°46'W). De vogel werd ook gemarkeerd met een geel vleugelmerk met opschrift HA.

Op 3 en 7 augustus 1993 werd deze vogel op Rottumerplaat (53°33'N - 06°28'E) gezien. Met een telescoop lazen Date Lutterop en Giny Kasemir het opschrift van het vleugelmerk terwijl de vogel op een hoog-watervlucht-plaats zat. Afstand 1625 km, verstreken tijd 163 en 167 dagen.

Drie maanden later zat de vogel weer in Spanje: op 17 en 24 november 1993 werd de vogel weer op de vuilnisbelt bij Colmenar Viejo gezien. Ook in een volgende winter zat de vogel weer in Spanje: op 29 november 1994 op de vuilnisbelt bij Colmenar Viejo en in december 1994 op de vuilnisbelt bij Pinto, ten zuiden van Madrid, op 45 km afstand van Colmenar Viejo (extra waarnemingen via Luis Palomares Atienza).

Deze Kokmeeuw is één van de zeer weinige Kokmeeuwen uit Spanje die in Nederland is gezien. Vermoedelijk is het de enige Spaanse vogel die ooit in Groningen is waargenomen.

Tot zover deze eerste aflevering. Een volgende keer zullen ook andere soorten aan bod komen, onder andere zangvogels. Ik houd me van harte aanbevolen voor informatie, hoewel natuurlijk niet alle ringvondsten gepubliceerd kunnen worden. Schroom echter niet één en ander aan mij toe te zenden. Zowel vondsten van dode vogels als aflezingen van vogels met individueel herkenbare pootringen, halsbanden e.d. zijn welkom. Wel moet het gaan om vogels die in Groningen zijn gevonden of vogels die in Groningen zijn geringd en buiten Groningen zijn teruggemeld. Inzenden aan onderstaand adres.

Klaas van Dijk Vermeerstraat 48
9718 SN Groningen Tel. 050-3182924